

Hvordan får du fire ele

Du plasserer to foran og to bak, svarer Erik Lerdahl. Han er en av få med doktorgrad i kreativitet.

- DET HØRES KAN-
SKJE ikke så kreativt ut, men saken er at barn ikke har problemer med å akseptere svaret om elefantene. Det er det vi voksne som har, sier forfatter og innovasjonsleder Erik Lerdahl. Han har doktorgrad i kreativitet fra NTNU og mener barn er eksempel til etterfølgelse når man skal kaste seg ut i den kreative prosessen.

- Man må sette en parentes rundt det

logiske, glemme fornuften og hengi seg til tilsynelatende absurditet.

LEK OG FABULERING er nemlig viktig for å komme på den kreative ideen. Lerdahl har gitt ut boken Slagkraft, sannsynligvis den mest omfattende norske håndboken i kreativitet, skal vi tro forfatteren selv. Han tror kreativitet er en muskel man kan trene.

- Noen har større potensial enn andre, men alle kan få større kreative muskler, sier innovatøren.

- Hva kjennetegner en kreativ person?
- Først og fremst at han er både nysgjerrig

i Erik Lerdahl

- Innovatør og forfatter av boken Slagkraft

- Har ledet innovasjonsprosesser på en rekke produkter som fins i markedet

- Har doktorgrad i kreativitet fra NTNU

- Er sanger og musiker og har gitt ut cd-en «Ave Maria»

- Leder for innovasjonsselskapet Slagkraft.

og risikovillig. Og så evner personen å tenke utenfor boksen og gjøre uvante koblinger. Samtidig klarer han å lage gode ideer ut av det ufornuftige. Og gir seg ikke. På den motsatte side har man de som er alt for trygghetssøkende og liker å følge regler. De er sjelden veldig kreative, påpeker forfatteren.

ET TRYGT MILJØ er viktig for å utvikle kreativitet.

- Det må være en trygg ramme der det er lov til å feile. Det må være lov til å være spontan. En god ide er nemlig opplagt i ettertid, men mens prosessen pågår kan det

«Man må sette en parentes rundt det logiske, glemme fornuften og hengi seg til tilsynelatende absurditet.»

ERIK LERDAHL

fanter inn i en bil?

hele virke ganske absurd.

Det er grunnen til at kunstnere ofte kan bli litt ekstreme.

– Noen ruser seg, andre sitter oppe hele natten. De trer ut av det normale for å åpne seg for det kreative. Det er ikke rusen eller mangelen på søvn som gir de gode ideene, men de hjelper å komme ut av boksen, se livet litt på skrå, forteller Lerdahl.

Han er klar over at Dagen er en kristen avis, og han råder heller ikke folk til å ruse seg.

– Poenget er å miste seg selv og sine egne referanser i en periode. Det er en trenings-sak. Det er ikke så skremmende, man lander stort sett alltid med bena på bakken til slutt. For meg handler det om å kunne utfordre sitt trygghetsbehov, gang på gang.

LERDAHL MENER at kreative mennesker bevisst setter seg i kriser som gjør at de må være kreative.

– Kreativitet i sin dypeste essens har for meg en åndelig dimensjon. De som går dypt inn i en kreativ prosess kan komme nærmest i en åpenbarings-situasjon. Når ideene kommer opplever man en tilstand av flyt og totalt nærvær.

Men den kreative flyten kan ikke strømme helt fritt. Den trenger rammer.

– Hvis du ber noen om å fortelle en historie, er det ikke sikkert historien blir så bra. Men hvis du ber dem om å fortelle en historie som handler om en ku og en frosk, blir ofte fortellingen litt bedre. Rammene gjør det enklere å være kreativ. Jeg pleier å si at innenfor begrensningene finnes det ingen begrensninger.

– Det blir litt som Jesus sitt doble kjærlighetsbud?

– Ja, akkurat. Det er jo en ramme som rommer uendelige muligheter, kommenterer Lerdahl.

RAMMENE FOR KREATIVITET må nemlig ikke være for detaljert. De må ha et passelig rom for frihet i seg. Og de må kunne overskrides. Lerdahl tror religiøs overbevisning med fastlåste levereregler kan hemme kreativitet, men ikke nødvendigvis.

– Det kommer an på hvordan man forholder seg til den. Hvis det blir veldig mye regler kan det hemme kreativiteten. Men som jeg sa, paradokset er jo at kreativiteten trenger rammer for å fungere.

Tekst: BJØRN OLAV HAMMERSTAD

Foto: SCANSTOCKPHOTO og WIKIPEDIA

Grafisk utforming: MAGNAR BØRNES (alle sidene om kreativitet)